

FEHÉRMEGYEI NAPLO

Előfizetési árak

Helyben :		Vidéken :	
1 óra	1 K.	1 óra	1-50 K.
3 évre	3 K.	3 évre	4-50 K.
6 évre	6 K.	6 évre	9 K.
1 évre	12 K.	1 évre	18 K.

Megjelenik minden hétköznap este 8 órakor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal :
Szent István-ter 1.

TELLEFON 208.

Egyes szám : 4 fillér.

Hirdetés díjazás szerint.

Feladószerkesztő és lapfőigazgató : Baranyai Lajos.

Magyar faj.

A fajiság első alkotóeleme a történelmi közös származás. A magyar faj ugyan igen sok keresztlül, megfoghatkozott vérét sokszor kellett idegen települtek vérvével pótolni. De akármennyi vért csapolt is belőle a történelem keze, azt az erőt nem veszítette el, hogy a beléje ojtott idegen vért százados hatással magyarrá alakíthassa.

A fajiság második alkotó eleme a magyar faj történelmi lelkével való történelmi közöség. Az elmúlt ezer évek közös lelkiülete van, mely ugyanaz az ezer év alatt és karakterizálja a magyart. És ez a lélek összenőtt a magyar földdel, a kereszténységgel és Szent István koronájával.

A magyar földnek, magyar hazának szeretete nem tegnapi termés, nem lehet máról holnapra a lélekbe illeszteni, nem lehet magyar állampolgári címmel a belügyminisztertől kieszközölni: századokon át való együttszenvedés, együttérzés és együttreménykedés utján szüremkedett a lelkekbe.

Összenőtt a magyar faj a kereszténységgel. Ős Fehérvár nagy fehér templomának maradvék kövei meg tudnák mondani, mekkora változás volt az előbb még pogány magyarnak Krisztus elé borulása, meg tudnák mondani, hogy e változás a faj lelkének változása volt. És mert a kereszténység a faj lelkét változtatta meg : a kereszténység a magyarnak faji és nemzeti kincsei közé tartozik.

Összenőtt Szent István koronájával. Mert e korona azt hirdeti : mindenünk, alkotmányunk, szellemi életünk, fajiságunk Krisztus erős kezének igazításával alakult és indult neki az első ezerévének.

S most kérdem, mi van a magyar fajjal? A magyar faj lelke hordozza és irányítja-e a magyar haza sorsát, a magyar faj lelke hordozza és irányítja-e a magyar történelmet, a magyar nemzeti irodalmat? Hol van a történelmi magyar faj

intelligenciája? Gondolkozzál e kérdéssel olvasó!

E gondolatok és sorok dr. Vass háborus könyvéből valók, a könyv ötödik részéből vannak összeröva. Gondolkozzál kedves olvasó a fenti kérdésekről és azután vedd e könyvet és olvasd. Olvasd, ne csak azért, mert dr. Vass a mi örömmünk s a mi büszkeségünk, hanem azért is, mert e gondolatok rád férnek — hozzád irattak. Olvasd el azt a három strófiát éneket a szegény magyarokról!

Azért remélnünk kell! Bizakodásunk oka a törzökös magyar nép. Egy mesemondó a világ nyomorúságai elől menekülve lebujt a föld alá a törpök gyönyörű országába. Törpévé lett és a törpök országában megtalálta a föld összes hiányzó kincseit és értékeit. Magyar fajunk gazdagsága is lent van a nép lelkében. Nép, földet várjuk magyar fajunk új diosóságát.

Háboru.

Olasz harctér.

A görzi szakaszon újra éjjel-nappal hevesen folyik a harc. A hidtónél mindkét részről nagy erők léptek hareba. Csapatáink itt 350 olaszt, köztük 8 tisztet fogtak et. A doberdói fensík szakaszán a tüzéségi tűz rendkívül élénk. A Seltől keletre fekvő magaslatokon néhány árok birtokáért ismét folyik a küzdelem.

Egy tengeri repülőrajunk a Sdoba torkolatánál lévő olasz úttekrekre bőségesen bombákat dobott.

A Fella- és Plöcken-szakaszon a Dolomit harcvezetése és Rivánál tüzéségi harcok folynak.

A Rance és Toporuc közt összevont nagy orosz seregeket Ivanov tábornok azzal a határozott parancsall küldte előre, hogy a támadások Csernovicért folynak és végsőkig való küzdelemmel kell e cél elérését lehetővé tenni. Addig nem szabad nyugodni, míg a döntést ki nem csikarják.

Venizelosz

kijelentette, hogy az entente győztesen kerül ki a világháborúból és ha egész Európa

kimerül már minden erejéből, Angliának még mindig lesz ereje, hogy az utolsó szót kimondja. Venizelosz mélyen fájlalja, hogy Görögország nem menit együtt az entente hatalmakkal.

Nem váltjuk meg.

Phöbus részvénytársaság kezén marad a villanygyár.

Hónapokon keresztül vajudott a nagy kérdés : megváltuk-e a villanygyárat, vagy pedig továbbra is a Phöbus részvénytársaságnak hatalmában hagyjuk, amelynek ugylátszik a székesfehérvári villanytelep a mentődészkája. Általános közóhaj volt, hogy szabadítsuk meg magunkat ettől a társaságtól, amely annyi kellemetlenséget és kárt okozott már nekünk, amely komisz, rossz világításával, egy még rosszabb szerződés kiskirályi hatalmával tart bennünket lidere nyúlásán, helyesében sötétség alatt.

A mindnyájunk epedő közkívánsága azonban nem teljesülhet. Legalább is — egyelőre nem. Biztosra vehetjük, hogy a hosszú tárgyalásoknak eredménye gazdasági okok miatt nem a megváltást hozza nekünk, hanem egy új leszerződést, amely a régi bajok orvoslásának ígéréte ellenében a következő évtizedekre is meghagyja a fejestehenet Phöbusék istállójában.

A legkeserűbb resignációval vesszük ugyan tudomásul ezt az eredményt, de hát ha egyszerű szakértőink így találják helyesnek, nekünk is bele kell nyugodnunk. Ha egyszer ök azt mondják, hogy a város a jelenlegi körülmények között nem tehet másként, akkor — bizonyára úgy is van. De legalább ez az új szerződés olyan legyen, amely megnyírja az eddigi felelőtlen hatalmát a részvénytársaságnak, amely minden nagyobb anyagi veszedelem nélkül nap-nap után rendezhet elsőtétedési szinjátékokat, amelynek szenvedő hőse természetesen mindig a közönség.

Az új kötelező szerződés, amennyire pontjai már ismeretesek, úgy látszik, a régi anomáliák teljes megszüntetésére törekszik.

Gondoskodik annak ellenőrzéséről, hogy a villanytelep mindenkor megfelelő erejű és mennyiségű áramot adjon és hogy az üzem folytonossága tartalék gépekkel és anyagkészlettel kellőleg biztosítva legyen. Ennek ellenőrzésére öt tagu bizottság alakul, ebből kettőt a városi tanács, kettőt a Phöbus delegál, az elnököt pedig a kereskedelmi miniszter nevezi ki.

A bizottságnak hatásköre lesz a szerződő felek között megállapított egyezség végrehajtása és ellenőrzése a telep bővítéséhez szükséges gépek és egyéb tartozékok beszerzésének ellenőrzése, a telep bővítés megállapítása, a szerződés pontos betartásának ellenőrzése, a kellő tartalék készletének nyilvántartása; végrehajtja a megállapodásokban előirt programmpontokat; az észlelt hiányokat és mindazon intézkedések megteletét, amelyek az üzem zavartalanását biztosítják, megállapítja. Jogában áll ennek a bizottságnak továbbá a gyár által vezetni kötelezett üzemkönyvekkel betekintést nyerni.

Minden új gép, vagy berendezés beállítása, üzembevétele, vagy eltávolítása csak e bizottság tudtával és beleegyezésével történhet és e bizottság állapítja meg az új gépek teljesítő képességét.

E bizottság által a város a telep üzemi viszonyaiha mindenkor teljes betekintést nyerhet, hogy a szerződés hathatós ellenőrzése a város részére lehetővé legyen.

Azon vitás kérdésekre nézve, melyek műszaki természetű körülményekre vagy a szerződés határozatainak értelmezésére vonatkoznak, valamint ha a bizottság határozatait vagy utasításait a szerződő felek bármelyike nem hajtáná végre, választott bizottság fog dönteni.

A szerződés a meghatározott határidőn belül is megszűnik, ha a Phöbus csödbe jut, — ez esetben az üzem azonnal átadandó a városnak; — továbbá ha a Phöbus a villanytelep üzemet — vis major esetének kivételével — 45 napon át beszünteti. Ez esetben a város a villamos telepnak és tartozékainak azonnal ingyen birtokába lép és az üzemet saját számlájára tovább vezetheti, vagy bérbeadhajta.

A villanygyár ügye tehát nesokára a befejezéshez ér. Maradnak Phöbusok, de különös gondolat ügyelnek minden lépésre, hogy jól viseljék magukat. Egyébként — majd elválik.

Egyes szám ára 4 fillér.

HIREK.

— Az Oltáregylet rendes havi sz. miséje vasárnap 7 órakor lesz a szemináriumi templomban.

— A járdák öntözése és tisztántartása. Sági Lajos rendőrkapitány felhívja a háztulajdonosokat, hogy a járdákat tisztán tartásuk és reggelenként felöntésük. A rendelet betartását szigorúan fogják ellenőrizni. Az utestek öntözéséről is jó volna gondoskodni, különösen ilyen szeles és poros időben, mint most is van. Ez igazán a közegészséghez tartoznék és egyáltalában nem mondható luxusnak.

— Az új legelőrendtartás. A városi legelőügy már régebb idő óta a kontroverzabb kérdések közé tartozott, amelyben most, a tanács mai üléséből kifolyólag újabb rendtartás lép életbe, amelynek betartására a hatóság felhívja a gazdálkodóknak figyelmét.

— Polgári hadi érdemkereszt. A mai hivatalos lap közli az öfelsége által alapított fenti új rendjelet, amely a „mostani háboru alatt polgári téren önfeláldozó öadaással teljesített sok kitünő szolgálat hálás méltánylásául” került az arra érdemesek mellé.

A polgári érdemkereszt öfelsége az egyes hatóságok föltérjesztésére adományozza. Ökmenyit a hatóság állít ki róla, különböz kiáltvány nem jár vele; elhallozások után a tulajdonos örkösei megtarthatják.

Az új érdemkereszt tűzött keresztből áll, éremfelületén „Merito civili tempore belli MCMXV” körirattal közepén öfelsége névvel. Az érdemrend kisebbített alakban is viselhető.

A polgári hadi érdemkeresztnek négyféle osztálya kerül adományozásra.

Az I. osztály keskeny aranyszélű, fehér zománcos kereszt, átmérője 64 mm.;

a II. osztály keskeny aranyszélű, fehér zománcos kereszt, átmérője 44 mm.;

a III. osztály keskeny ezüstszélű, fehér zománcos kereszt, átmérője 44 mm.;

a IV. osztály csiszolt szélű halvány bronzkereszt átmérője 44 mm.;

Zsirutalvány. Állítólag legközelebb a zsurutalványrendszer is életbe léptetik. Erre annál nagyobb szükség van, mert a zsurit egyesek még ma is pazarolják, míg akik nem elég élelmeseek, — a szükségleteiket is csak nehezen fűdözhetik. A zsurutalványrendszernek meg lenne az a jó oldala is, hogy a zsurit elszállítása hatósági ellenörzés alá esnék s így korlátozódna. Információnk szerint minden személyre másfélkiló zsurit számítanak havonként. Egyébként nem tudjuk megérteni, hogy a zsurit, vagy sertés rekvirálása nélkül miként lehetne rátérni az utalványrendszerre, vagy attól eredményt várni.

Felmentés meghosszabbítás. A faktiermeséhez fűződő fontos közgazdasági és katonai érdekre való tekintettel a honvédelmi miniszter megengedte, hogy a tüzi, bányai, és talpa termelésnél, valamint fűrészeknél alkalmazott és meghatározott időre felmentett népfelkelésre kötelezett erdőgazdasági munkások és alkalmazottak, kiknek felmentése f. évi június 30 ika előtt letelne, polgári állásukban június 30-ig megmaradhatnak. Az erre vonatkozó rendelet ma érkezett meg a város-hoz.

Munkabérek megállapítása. A napszámszora és a gazdasági munkák biztosítása kényszerítették a hatóságot arra, hogy ebben is maximális törtenjék. Székesfehérvár most publikálja a hivatalos bérmaximálisokat s a munkadíjak részletes ismertetése lapunk mai számában olvasható, dr. Saára Gyula polgármester hivatalos hirdetésnyében.

Tényleges katonák családjának segítözése. A tényleges állományú katonák családjai államsegélyt nem kapnak, azonban az ily családokban a már 20 hónap óta dúló háboru alatt gyakran előfordult, hogy kereseti viszonyaik a hadba vonult távozása óta rosszabbodtak. Az itthon maradt családok megbe tegedett, keresetképtelenné lett, vagy el is halálozott. Az ily családok részére az országos hadsegélyző bizottság utal ki bizonyos havi segélyt, emelyet a törvényhatóságok ban a főispán utalványoz ki.

Széna és szalma rekvirálása. A földművelésügyi miniszter, ma érkezett rendele a külföldre szállítandó, valamint a termelőknél feleslegként mutatkozó széna és szalmakészleteket a hadsereg céljaira igénybeveteknek jelenti ki. A miniszter végül a szalmakészletek önkéntes felajánlásának eredményéről mielőbb jelentést vár.

Ahogy nálunk szokás. Tisztelet Szerkesztő ur. Tíz hónapot töltöttem a fronton, most már régebb idő óta itthon vagyok, s mint testtíleg megtört ember ráérek arra, hogy figyelemmel kísérjek minden itthoni mozgalmat, különösen pedig szülővárosom élete folyását és dirigálását. Levelem után igen tisztelet Szerkesztő ur, ne gondolja, hogy kákán csomót kereső ember vagyok. Higye el, hogy megértő lélek vagyok s nem szoktam minden grammkot szerint mérlegelni, amit azonban a mi törvényhatóságunk cselekszik úgy néhanéha, azt már nem tudom szó nélkül hagyni. Hamarjában csak néhány esetet fogok felemlíteni. A Ferenc József leánynevelő intézet a város legnagyobb tanintézete. Teljesen felesleges volna azt a kulturát lefesteni, amelyet ez az iskola produkál. Ellenben megemlítem azt, hogy ez a sok kultúra és nevelés a városnak egy fakrajcárjába sem került. Ez az intézet valamikor a vizdij elengedését kérte a várostól. Hogy mennyi lehet ez a vizdij, fogalmam sincs róla. Mondjuk, hogy ezer korona. Valószínűleg ez a szárnýába s ez a gyalázatos öllopta! Csak nyolc recém maradt, csak nyolc recém; brühühü, nyolc recém — fejezte be sirva.

TÁRCA.

A ruca-ügy.

— Ne tórd, a mi bajunkkal Bori! — szölt a bíró — csak ha a magadé kevés lesz, akkor — Hol vannak a recéd? — A kertbe vannak, mi bajuk véle? Az én recémimel senkinek se legyen baja, mert megkeserült! Hát ennek a háboru asszony-ságnak kéne a recém? Önnét fü a szél? Abból nem öszik, nem biza!

— Elloptad a fájna a recémet. te cudar alacsony, mert mingyárt megmondom, hogy ki vagy! — kiáltott rá Kalári néni.

— En? — felelert Bori — én? Oh gyönyörűség, én loptam el? Így kéne a másé? No, ezt megkeserülöd, te cudar! — és indult Kalári néni felé.

A harcól mégse lett semmi, mert a kertből elhajóktáztak a rucák és magukra tereltek minden figyelmel. Kalári néni me látta az eltűnt rucát, fölsíkioltott és indult feléje.

— Csak hogy megvagy! — örvendezett neki. — Jaj, csak hogy élsz! Drága fájna recém! Ez az én recém! — fordult a bíró felé — bíró ur, ez az én — recém!

Meg akarta fogni, de erre már Borit is elöfgta a buzgóság. Kirohant az ajtóból, elrántotta Kalári nénit és kiabált:

— Ne merd rájönni a kezéd, te cudar! A réce tulajdon az enyim! Bíró ur, ez enyim! Nem engedöm, nem engedöm! — és futott a ruca felé, hogy megvédjé.

Kalári néni se hagyta magát. Kétten futottak egymást átközva, a ruca után, amíg összeütköztek és felejtve minden mást, lerántották egymás fejéről a kendőt. Kitéptett hajcsomók szálltak a levegőben és gyalázó kifejezések zavarták meg az utca csöndjét.

A bíró, a kisbíró s az utcáról beözönlő férfiak, asszonyok mosolyogva nézték a harcot sőt egyik-másik biztatta a verekedőket, akik alaposan ellátták egy-mást.

— Így nyult a máséhoz! — rikácsolt Kalári néni, összekarmolt arcát törölgette.

— Köllött ugy-e, megkaptad, ha kerested — replikázott Bori és ő is törölgette kőtenyével vérző sebeit.

Magamagát egyik sem látta s nem érezte a maga fájdalmát. Azt hitte mindenki, hogy csak a másik kapott ki. Derékrescapott kézzel álltak és nyelveltek egymásra. A vitás ruca pedig megrémítve a zajtól elhúzódott a kerítés mellé s onnan bámulta az eseményeket, amíg a bíró rá nem szölt egy lánykára:

— Fogd meg Rózsí és hozzad!

A lányka a ruca felé indult, de a két asszony elibe vágott.

— A réce tulajdon az enyim! — kiáltott Kalári néni.

— A réce tulajdon az enyim! — ordított Bori — az enyim! Tuggya mindönki, hogy hat recém van! Hat recém! Neköm a másé nem köll, de a magamé nem hagyom!

Mind a ketten meg akarták fogni. A kisbíró előre lépett, elöidította az utból öket és a lányka megfogta a rucát.

Jöjjetek csak! — szölt a bíró — majd elvállik, hogy kié a réce!

A lánykát a rucával közrefogták és megindultak. Kalári néni és Bori egymást átközva, mentek az összegyűlt nép között utánuk.

A bíró elöit álltak. A ruca ott gubbaszkodott egyik sarokban, a kisbíró felügyelete alatt.

— Hát kié a réce? — kérdezte a bíró.

— A tulajdon az enyim! — kiáltotta egyszerre a két asszony.

— Furcsa volna! — nevetett a bíró. — No, Kalári néni bizonyítsa be, hogy a magáé!

— Nem az övé, nem az övé! — kiáltott fel Bori.

— Fogd be a szád, akkor szöj, ha kérdezik.

Tulajdon az enyim bíró ur! — kezdette a bizonyítást Kalári néni. — Kilenc recém vót, e vót a legnagyobb! Fekete tolla van

a szárnýába s ez a gyalázatos öllopta! Csak nyolc recém maradt, csak nyolc recém; brühühü, nyolc recém — fejezte be sirva.

— No mit szólsz — hozzá Bori?

— Hazudik, mintha könyköl olvasná, ugy hazudik! A réce tulajdon az enyim! A hat recémbe val, a hat recémbe! Elkívánna tölem, hogy csak — őt maradjon.

(Arról hatigatott, hogy a hatodik ruca a pincében — volt elrejtve.)

A bíró gondolkozott, de nem tudott igazságot tenni.

Ugy látszott, hogy megakad a tárgyalás.

A bírónének most jutott észébe: — A jegyit kérdözd! — sugta az ura füllébe:

— Hát mi a jegye? — kapott a szón a bíró.

A két asszony meghökkent. Erre nem számítottak s egyik sem tudta a ruca jegyét. Kalári néni nek nem volt ideje megnézni. Bori elefejtette. A meghökkénést mégse vehették észre, mert Kalári néni kirukkolt:

— Körösz van hasitva a bal tapsijába, körösz!

— A jobb tapsiján egy lik van, osztán meg van hasitva! — kiabált Bori.

A rucát minden tillaközása dacára asztalra tették, eöghúzták a két tapsiját és alaposan megvizsgálták.

(Folyt. köv.)

SÖVEGJARTÓ vászonáruháza. Barátok épülete.

Nagy választék fehér és színes barchetok karton, schiffon és damastból. Különböző színű vásznak, törölközők, abrosz, lepedők és zsebkezdők. Agy- és asztalterítők, szőnyeg- és matracszövetekből. **szabott árak.**

a maximális szám. A törvényhatóság persze nem engedte el. Majd 6 eléngedi. A színtársulat kérte a színházból eléngedését. Valami háromezer koronát jelent ez. A törvényhatóság? Majd leütötte azokat, akik ezt a kulturkiadást teszavazni akarták. Jaj volt azoknak, akik ellene voltak. Deresre húzták őket, s mindenki kötelességének tartotta, hogy résztvegyen a botozásban. Én ugyan egy szóval sem mondom, hogy a színikulturát ne támogassuk. Ezt is kell, de akkor legyünk következetesek s annyira okosak, hogy a gyermeknevelés kultráját többrebecsüljük ennél, mert különben kinevetik, lesajnálják és megrojják a törvényhatóságot, ha ekkora következetlenséget nem által-alkövevni. — Egy másik esét. Ez a frissebbek közé tartozik. Háborus segítség megsvazásáról van szó a törvényhatóság gyűlésén. Az egyiknek megsvazav 1200 koronát. A másiknak 400 koronát, mert ha százalék szerint adná, akkor több járna neki. A harmadiknak szintén 400 koronát ad, de azért, mert ha százalék szerint tenné, kevesebb járna neki. A negyediknek százalék szerint adja, mert így kevesebbet kap. Az ötödiknek is megadja a huszszázalékot, de beleszámítja a régi 10 meg 15 százalékos drágasági pótlékot. A hatodiknak pedig azt mondja: menjenek a pityipalkóba s fűgét mutat nekik. Az embereknek azt kellene gondolni, hogy a törvényhatóság a szemek szépsége szerint osztogtja kegyét, én azonban vagyok olyan jóindulatu s az egészet a pénzsványosságának tudom be. Igaz ugyan, hogy ekkor meg nem értem azt, hogy miért épen ebben a drága, nyomorult világban kellett a város-házat kibővíteni, illemhelyeket, órszobákat felállítani, ligeteket csinálni, meg megymást, amiket a jobb időkben nem tudtunk elvégezni. Kó dehat miért épen én legyek következetes a fettevesemben, mikor a törvényhatóságnál sem tapasztalom. Szerkesztő ur szíves engedelmével legközelebb ismét találkozm tisztelt olvasóközönségével. Addig maradtam üdvözlettel Figyelő.

— Élelmiszeripás. Az élelmiszer-tolvajok is feleledtek újból s csütörtökön éjjel Berregi György városi bizottsági tagnak, aki a felsővárosban lakik, éléskamráját dözsmálták meg, meg pedig alaposan. Elvittek 16 sonkát, 8 tábla szalonát és sok füstölt húst. A betörést éjfél tájban követték el, de a tolvajoknak még semmi nyomuk sincsen.

— Betörés a boltba. Rövid szünet után ismét dologba áltak a tolvajok. Az éjjel Szeitl Erzsébet Malom utca 13. szám alatti vegyes kereskedésbe törték be s 100 korona készpénzt vittek el a pénzszekrényből. A rendőri nyomozásnak eddig csak annyit sikerült megállapítani, hogy a tettes valószínűleg katona volt, mert az üzletben szöges bakancsnyomok láthatók.

— Hulla a Dunában. Ercsinél egy ötven év körüli holttestet fogtak ki a Dunából, lovagló nadrág volt rajta s az orvosi megállapítás szerint körülbelül fél év óta lehetett a folyóban. Személyazonosságát eddig még nem sikerült megállapítani.

— A hősi halált halt katonák hazahozatala. A hősi halált halt katonák hullájának hazahozatala tárgyában tegnap a béteugyminiszter és a honvédelmi miniszter rendezeték küldték az alispáni hivatalhoz, mely szerint a hősi halált halt katonák ott pihennek legmégjobb helyen, ahol hősi halált haltak, amely helyet vértük hullásával szentelték meg. Mivel azonban sokan vannak, akik mégis haza akarják hozatni elesett hozzátartozóik tetemeit, azért a miniszter egy általános szabályt állapított meg. E szerint a hazahozatal csakis engedély alapján történhetik. A szükséges kérvényt az előjárásghoz kell benyújtani. A járványban meghalt katonák tetemeit halálözösu után egy évvel szállíthatják haza. A hazaszállításnál 50 százalék kedvezményt kapnak a kérvényezők. A rendelet kívánatosnak tartja, hogy a hazaszállítások csakis a háboru befejezése után történjenek meg.

— A közkórházak nem vesznek fel katonákat. A béteugyminiszter az összes törvényhatóságokhoz körendeletet intézett, amelyben a köz és nyilvános jellegű kórházak vezetőit utasítja, hogy a sebesült katonák által igénybevett helyeket adják vissza a polgári foglalkozásu betegeknek és a katonai sebesülteket ezentul kizáróan katonai kórházakban helyezték el. E rendelet következtében minden közkórház megszünteti a sebesült katonák felvételét, ami által a polgári lakosság egészségügyi viszonyai lényegesen javulni fognak.

— Köhögés és rekedtség ellen a legjobbnak bizonyult: háziszser a dr. STÖRK-féle komprimált mell-pasztila. Egy doboz ára 50 fillér. Kapható Szűts Rebet Magyar Korona gyogyszertárban, Székesfehérvár, Városházter.

— Vegyük, olvassuk és terjesztük a Magyar Kultura kiadásában megjelent kitűnő szövegű füzeteket, melyek 20 filléres árban Horváthné és Rónainé papirkereskedésében kaphatók. Eddig a következők jelentek meg: **Ősök örömeinek.** — **Atheista-e a modern tudomány.** — **Az ész és az Isten léte.** — **Világrend és Isten.** — **Az élet eredete és az Isten.**

SZÍNHÁZ.

Timár Liza. Fenyesi Emil második este a „Timár Liza”-ban lépett fel felt: haz előtt s ismét mesteri elakítást nyújtott. A szereplők közül megemlítendő Fenys Aladar sikeres játékaert.

Heti műsor:

Április 1. Bocaccio.
" 2. "

Az Uránia színház iroda hírei.

Puccer ur Kacmarek. Ez a címe annak a 3 felvonásos kacagató bohózatnak, mely szombaton és vasárnap kerül előadásra az Apolló színházban. A pompás humorral megirt éarab témája a vidám katonaeléteböl van merítve. Csupa helyzetkomikum ez a vígjáték, mely mindvégig derűltségben tudja tartani a közönséget. Egy kedves, bohém, tréfacsináló hadnagy áll az előadás középpontjában, aki újabb

és újabb tréfákon törí a fejét. Még az ezredesét is megréfélja, be áll hozzá puccernek. Vidámabbnál vidámabb jelenetek okozja. Izz ez a merész vállalkozása. De úgy mint minden, ez is sikerül neki. Annyira sikerül, hogy az ezredes szép leányát feleségül kapja. A pompás vígjáték mellett egy hatásos dráma is szerepel az értékes műsorban. Szombaton két előadás fél 7 és 9 órakor, vasárnap 4 előadás 3, 5, 7 és 9 órakor. Hétfőn és kedden egy szenzációs sikerű Asta Nielsen film kerül bemutatóra.

Telefon 233. — Tefon 233.

Pénteken és szombaton, március 31 és április 1-én:
A szezon legremekbebb film-szenzációja

Indus halál.

Detektiv-történet 5 felv.
Tatjana Irrach főszereplésével.
Irt: ROSENHAYN.
Szombaton 3 előadás 5, 7 és 9 órakor.
Rendes helyárak.

APRÓHIRDETÉSEK.

Mindanesfiut, tisztességeset felvez az Egyházmegyei Könyvnyomda Set. Irtván tér 1. sz.

Nagy munkához jobhozból való varró: **ESZTŐRŐVÉNYEK** felvez Pajzsné, Fekete Anna, Nagy Sándor-utca 11. Eay kisebb bejáróleány

Cukorrepa 50 métermázsza eladó 4 koronával, Felsőkirálysor 43. sz.

Kerít asast elváltatok. Cím a kiadóhivatalban.

Vadaszkocsi, csaknem új, szépen párnázott kitűnő rugókkal, olajban járó tengelyekkel olcsón eladó. Cím a kiadóban

Felsőkirálysor 20 szám alatt még nyolcvan métermázsza takarmányrepa és ötven métermázsza jó széna eladó.

Bejaro leány felvetetik Neprosz szel Gyulanénál. Kigvó-utca 5.

Gyerek kocsi legolcsóbbtól a legfinomabbik Gerendai Gyula vászon, fehérnemű, gyermek-keleagyze üzletben kaphatók, Székesfehérvár, Kossuth-u. 4.

Szárca utca 3 számú ház, mely gazdálkodásra kitűnően alkalmas, 3 lakoszobával, 12 ló számára istállóval, kedvező nagy batomjtenyésző helyei sürgösen eladó. Tudakozni ugyanott Horváth Jánosnál.

Óriási ribizke tővenkint 16—20 fill., bőtermő málna tővenkint 4—5 fill., nemes számóca (eper) palántánként 1 fill., nürnbergi édes torna kilogrammonkint 60—80 fill., óriási bíbor-százorszép palántánként 4 fill., nemesített krizantim palántánként 4 fill., közönséges krizantim csomónkint 10 fillér kapható Széchenyi-u. 26. sz.

A Stampay féle imák és énekek kaphatók Horváthné és Rónainé papirkereskedésében 50 és 70 filléres árban.

Aki a hadlírvaikat szereti, az a dr. Prohászka Ottokár hadlírva-ház levélzáró bélyegjeit használja. Kapható a szerkesztőségben és az üzletekben.

Szombaton és vasárnap, április 1 és 2-án:

Elsőrangú vígjáték-sláger Puccer ur Kacmarek

Bohózat három felvonásbau. A katonaelét humora mindenkit meg fog kacagtatni.

Testvérek egymásért

Dráma 2 felvonásbau.
Mester-féle auktuális filmsorozat.

Előadások:
Szombaton fél 7 és 9 órakor.
Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor.
Rendes helyárak.

Hétfőn és kedden:
(április 3 és 4-én)

ASTA NIELSEN.

Világhírű művésznő legújabb filmszenzációja.

LEGÚJABB
női selyem tagal- és szalmakalap-formák.
Legdivavatosabb virág-, toll és kalapdiszek.
BLOUSEUDONSÁGOK.
Legolcsóbb árban kaphatók
Kováts Antalnál — Székesfehérvár, Városházter. —

Tavaszi KALAP MODELL ujdonságok megérkeztek; bő választék áll az urhölgyek rendelkezésére, ugy az egyszerűbb, mint a lelegegansabb formákból. Közismert női-szabóságomban készült női divat különlegességek üzlete, Nádor-utca 1. sz. — Telefon 341.

Radó

OLCSÓ ÁRAK.
KALAPOK ÁTALAKÍTÁSÁT ELFOGADOM.

Székéhvár sz. kir. város polgármesterétől.
2875/1916. szám.

Hatósági hirdetmény.

A tavaszi szántás-vetési, aratási, valamint egyéb mezőgazdasági munkák elvégzésének biztosítása céljából a m. kir. miniszterium 600/

1916. M. E. számu rendeletével az 1914. évi L. t. c. 5. §-a és az 1915. évi XIII. t. c. 2. §-a alapján megadta a felhatalmazást a kézi és fuvar munkabérek megállapítására, valamint a személyes és egyéb szolgáltatások elrendelése és a közérő igénybevétele.

Idegen földön végzett munkáért akár önként, akár közérő igénybevételel teljesített a kézi, vagy igás munka térítés jár, mely térítés címén 60 százalékkal több díj illeti meg a személyes szolgáltatást, vagy egyéb szolgáltatást teljesítőt, mint amennyi törvényhatóságom területén ugyanolyan

munkának napszám, vagy szakmány szerint fizetett díjazása a háborút közvetlen megelőző időben átlagban volt.

Ennek figyelembe vételével a kézi és fuvarmunkabérek életmezés nélkül a következőkben állapítom meg:

Sorszám	Mely hónapban	Munkás		Munkaidő óránként	Mely idő- től meddig	Háboru K előtt volt napszám	Jelenlegi munka- bér		Sorszám	Háboru előtti mun- kabér	Jelenlegi munkabér
		férfi	női				K	f.			
1	Január, február	férfi	—	8	7—4.15	2—	3:20	40	18	Fűkaszás. 1800—2000 □ ölig	10— 16—
		női	—	8	—	—	2:50	31		1300—1500 □ ölig	7— 12—
2	március, április (szőlő metszés ideje)	férfi	—	9	7—16	2:80	4:50	50	19	Szénagyűjtés atáányban. 1800—2000 □ ölig	9— 14:40
		női	—	9	7—16	2:40	3:80	42		1300—1500 □ ölig	7— 11:20
3	május, június	férfi	—	10	6—6	3—	4:80	48	20	Fütermés (sarju) kaszálása atáányban. 1800—2000 □ ölig	7:50 12—
		női	—	10	6—6	2:40	3:80	38		1300—1500 □ ölig	5:50 9—
4	július	férfi	—	10	6—6	3:80	6—	60	21	Sarju gyűjtés atáányban. 1800—2000 □ ölig	7— 11:20
		női	—	10	6—6	2:50	4—	40		1300—1500 □ ölig	5— 8—
5	augusztus	férfi	—	10	6—6	3:80	6—	60	22	Széna és gabona betakarítása. erősebb férfi munkás legmagasabb munkabére	— 6—
		női	—	10	6—6	2:50	4—	40		gyengébb férfi munkás legmagasabb munkabére	— 5—
6	szeptember	férfi	—	10	6—6	3:10	5—	50	23	Tengeri kapálás atáányban. 4000—4200 □-öl területű földnek egyszeri jól megmunkálása	32— 50—
		női	—	10	6—6	2:20	3:60	36		1600 □-öl (1 kat. hold) földnek kézi erővel való megmunkálása	12:80 20—
7	október	férfi	—	9.5	6—16	2:50	4—	42		4000—4200 □ ölig területű föld ekével kapálásnak fuvardíja	14— 22:40
		női	—	9.1	6—16	2:25	3:60	38		4000—4200 □ ölig területű földnek eke utáni megkapálása kézi erővel	16— 25:60
8	november	férfi	—	9	7—5	2:40	3:80	42		4000—4200 □ ölig elburjánosodott fenti terület kézi megmunkálása egyesység tárgya	— —
		női	—	9	—	2—	3:20	35	24	Tengeri töltötetés. 4000—4200 □ öl terület töltötése kézi erővel jól megmunkálva	34— 55—
9	december	férfi	—	8	7—15	2—	3:20	40		4000—4200 □-öl tengeri töltötetés ekével atáány fuvardíj	17:50 28—
		női	—	8	—	1—	2:50	31		25 Tengeri kapálás napszáma magasabb nem lehet mint a töltötetésé pedig nem lehet magasabb — mint	— 6—
									26	Répa megmunkálás az egész idényben mindenkor kapálás és egyezés	2:50 4—
II. A szőlőkben teljesített munkákért.											
10	I. permetezés	férfi	—	10	6—6	7—7	2:80	4:50	45		
	II. permetezés	férfi	—	10	—	—	3:20	5:20	60		
	III. permetezés	férfi	—	10	—	—	3:80	6—	60		
	IV. permetezés	férfi	—	10	—	—	3:80	6—	60		
Kötözéskor teljesített munkákért.											
11	május	férfi	—	10	6—6	2—	3:20	32	27	Tengeri fosztás napszámbére tengeri fosztás napszámbére	1:40 2:20
	június	férfi	—	10	6—6	2:25	3:60	36		nyáñez gyengébb munkásoknak	1— 1:60
	július	férfi	—	10	6—6	2:25	3:60	36	28	Tengeri morzsolás tavaszi és nyári napibér férfiaknak március hó 15-től	2:50 4—
	augusztus	férfi	—	10	6—6	2:25	3:60	36		tavaszi és nyári napibér férfiaknak márc. hó 15-től	3:20 6—
szőlőhajtások válogatásánál (gyomlálás) ugyanezen napszámbérek.											
Szénkénegezéskor teljesített munkákért.											
12	október	férfi	—	9.5	6—16	2:40	3:80	40	30	Takarodásnál fizetendő fuvardíjak napszámos nélkül (kettős fogat).	
	november	férfi	—	9	7—5	2:30	3:60	40		3—4 kilométerig 1 fuvarra 8 kereszt vagy csomó	—:44 —:70
	decemberben a munkaidőkhöz arányban a fenti napi és órabér.	női	—	9	7—5	1:60	2:50	28		4—5 " " " "	—:50 —:80
		női	—	9	7—5	1:60	2:50	28		5—6 " " " "	—:62 1—
										6—7 " " " "	—:70 1:12
										7—8 " " " "	—:88 1:40
										8—9 " " " "	—:90 1:44
Szüreti munkákért (időhöz nem kötve) életmezéssel együtt.											
13	férfi napszám egésznapra, puttonyosnak					2:40	4—	—	31	Fuvar munkálatok (kettős fogat) munkadíja.	
	férfi napszám prés mellett és egyéb munkáknál					2:40	4—	—		1 buzaöld (k. b. 4000 □ öl) egyszeri szántása	24— 40—
	férfi és női napszám szedőknek					1:40	2:40	—		1 buzaöld (k. b. 4000 □ öl) másodszori leszántása	24— 40—
	férfi és női napszám szedőknek gengébb testalkatúak					1—	1:60	—		1 buzaöld (k. b. 4000 □ öl) vetés alá leszántása fogasolása, boronálása és kézzel való elvetése ugyanezen területnek kézzel való elvetése	30— 50—
										A fent említett területnél kisebb vagy nagyobb területű földnek fuvarmunkával való megmunkálással való megmunkálásánál a fenti munkadíjak szolgálnak irányadóul	12— 19:20
										Tengeri föld fogasolása egy buzaöld után (k. b. 4000 □-öl)	3— 6—
Szőlő kapálás.											
14	férfi és női munkabér					3:80	4—	kor.	32	A hatáiban teljesített két fogatu fuvar munkálatok fuvardíja	
Tengeri kapálás.											
15	férfi és női munkabér						5—	kor.		3—4 kilométerig	2:40 4—
Tengeri töltés.											
16	férfi és női munkabér						6—	kor.		4—5 " "	2:80 5—
Tengeri törés.											
17	férfi és női munkabér						4—	kor.		5—6 " "	4— 6:40
										6—7 " "	5— 8—
										7—8 " "	6— 9:60
										8—9 " "	7— 11:20
										ezen munkálatokhoz számítandók szalma, tengeri tengeri szár, tárgya és egyéb anyagok szállítása.	

Aki ezen hirdetményben foglaltrendelkezéseimet megszegi, kihágást követ el és 2 hónapig terjedhető elzárással és 600 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetettik.

Székéhvár, 1916. márc. 26.

Dr. Saára Gyula
polgármester.